

Besl. O. nr. 111

Jf. Innst. O. nr. 112 (2000-2001) og Ot.prp. nr. 56 (2000-2001)

År 2001 den 30. mai holdtes Odelsting, hvor da ble gjort slikt

vedtak til lo v

om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energiloven)

I

I lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energiloven) gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Om produksjon, omforming, overføring, omsetning, *fordeling og bruk* av energi m.m. (energiloven)

§ 1-1 fjerde ledd skal lyde:

Departementet fastsetter hvor stor ytelse eller hvor mange abonnenter et fjernvarmeanlegg skal ha for at loven kommer til anvendelse. Anlegg som unntas fra loven kan pålegges å knytte seg til andre anlegg etter bestemmelsene i § 5-3.

§ 1-2 skal lyde:

§ 1-2. (Formål)

Loven skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, *fordeling og bruk* av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt.

§ 1-4 skal lyde:

§ 1-4. (Statens anlegg)

Lovens bestemmelser i §§ 2-2 *annet og tredje ledd*, 3-2, 3-3, 3-5, 7-2 og 7-3 *gjelder* ikke for statens anlegg.

Nåværende § 2-1 oppheves.

Nåværende § 2-2 blir § 2-1 og skal lyde:

§ 2-1. (Søknad)

Søknad etter denne lov sendes *konsesjonsmyndigheten*.

For søknader som omfattes av plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77 kapittel VII-a skal konsekvensutredninger vedlegges søknaden.

Søknaden skal gi de opplysninger som er nødvendig for å vurdere om tillatelse bør gis og hvilke vilkår som skal settes. *Departementet* kan fastsette hvilke opplysninger eller undersøkelser søkeren må sørge for.

Samtidig med søknad om kraftverksutbygging etter vassdragslovgivningen skal det som regel innsendes søknad om bygging av anlegg for produksjon, omforming og overføring av elektrisk kraft.

Søknad som tilfredsstillter kravene etter denne paragrafen skal legges ut i Norges vassdrags- og energidirektorat og i berørte kommuner eller annet høvelig sted i distriktet til gjennomsyn. Ved utleggelse fastsettes frist for å avgi uttalelse til *konsesjonsmyndigheten*. Utleggelse kan unnlates når det finnes ubetenkelig.

Kunngjøring av søknaden, en kort beskrivelse av planene, opplysninger om hvor søknaden er utlagt og fristen for å gi uttalelse skal rykkes inn i Norsk Lysingsblad og i en eller flere aviser alminnelig lest i distriktet. Søkeren betaler utgiftene ved utleggelse og kunngjøring. Kunngjøring kan unnlates når det finnes ubetenkelig.

Offentlige organer og andre som tiltaket direkte gjelder, skal få søknaden tilsendt til uttalelse. Ved utsendelse fastsettes en frist for å avgi uttalelse til *konsesjonsmyndigheten*. Høring kan unnlates når det finnes ubetenkelig.

Behandlingen av en søknad etter denne lov kan utsettes i påvente av en *energiplan etter § 5B-1*.

Nåværende § 2-3 blir § 2-2.

§ 2-2 første ledd skal lyde:

Vedtak etter denne lov fattes av *departementet*.

§ 3-1 andre ledd skal lyde:

Departementet fastsetter hvor høy spenningen for et elektrisk anlegg skal være for at denne bestemmelse får anvendelse.

§ 3-2 skal lyde:

§ 3-2. (Områdekonsesjon)

Innen et område kan konsesjon gis for bygging og drift av anlegg for fordeling av elektrisk energi med spenning opp til et nivå som fastsettes av departementet.

§ 3-3 første ledd skal lyde:

Den som gis områdekonsesjon etter § 3-2 skal levere elektrisk energi til abonnentene innenfor det geografiske området konsesjonen gjelder for.

§ 3-3 annet og fjerde ledd oppheves. Nåværende tredje ledd blir annet ledd.

§ 3-4 skal lyde:

§ 3-4. (Vilkår)

For konsesjoner etter §§ 3-1 og 3-2 kan departementet gi nærmere forskrifter og fastsette vilkår:

- 1. av hensyn til etterspørsel av elektrisk energi og til en rasjonell energiforsyning.*
- 2. om påbegynnelse, bygging, utførelse, idriftsettelse, vedlikehold, drift og nedleggelse av det elektriske anlegget.*
- 3. om utnyttelse av det enkelte kraftverk.*
- 4. for å unngå skader på natur og kulturverdier.*
- 5. om konsesjonærens organisasjon og kompetanse, kompetanse hos den som overlates driftsoppgaver og bestemmelser som regulerer bortsettelse av drift.*

Departementet kan i forbindelse med den enkelte konsesjon fastsette ytterligere vilkår dersom det finnes påkrevet av allmenne eller private interesser.

§ 3-5 første ledd skal lyde:

Departementet kan treffe vedtak om ekspropriasjon av anlegg for omforming, overføring og fordeling av elektrisk energi.

§ 4-1 skal lyde:

§ 4-1. (Omsetningskonsesjon)

Uten konsesjon kan ingen andre enn staten stå for omsetning av elektrisk energi. Departementet avgjør i tvilstilfelle om konsesjonsplikt foreligger.

For konsesjoner etter første ledd kan departementet gi nærmere forskrifter og fastsette vilkår om:

- 1. den interne organisering og regnskapsførsel hos konsesjonæren.*
- 2. markedsadgang for alle som etterspør netjtjenester ved å tilby ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår.*
- 3. nøytral opptreden av netteier.*
- 4. fastsettelse og beregning av tariffer og inntekter ved salg av netjtjenester.*
- 5. informasjon til kunder tilknyttet konsesjonærens nett.*
- 6. annen virksomhet i forbindelse med utbygging og utnyttelse av felles infrastruktur.*
- 7. samordning av nett og netjtjenester.*

Departementet kan fastsette ytterligere vilkår dersom det finnes påkrevet av hensyn til allmenne interesser.

Departementet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelser eller vilkår som nevnt i annet og tredje ledd.

§ 4-2 annet ledd skal lyde:

I konsesjonen kan det settes vilkår dersom det finnes påkrevet av allmenne hensyn.

§ 4-3 skal lyde:

§ 4-3. (Måling, avregning og fakturering)

Departementet gir forskrifter om måling, avregning og fakturering.

Myndighet etter regelverket som nevnt i første ledd til å koordinere måling og avregning av kraftomsetning, tillegges den departementet utpeker under nærmere fastsatte vilkår. Den avregningsansvarlige skal sørge for at all innmating og alt uttak av elektrisk energi blir korrekt avregnet slik at det oppnås økonomisk balanse i kraftmarkedet.

Enhver som helt eller delvis eier eller driver nett, produksjon eller organisert markeds plass etter § 4-5, samt omsettere og sluttbrukere plikter å rette seg etter den avregningsansvarliges instruksjoner under avregningskoordineringen, samt følge de bestemmelser om måling, avregning og fakturering fastsatt i eller i medhold av denne lov. Avgjørelser som fattes av den avregningsansvarlige under utøvelsen av avregningsansvaret er unntatt forvaltningsloven kap. IV-VI og VIII.

Ny § 4-5 skal lyde:

§ 4-5. (Organisert markeds plass)

Uten konsesjon kan ingen andre enn staten forestå organisering eller drift av markeds plass for omsetning av elektrisk energi. Departementet avgjør i tvilstilfelle om konsesjonsplikt foreligger.

I konsesjonen kan det settes vilkår dersom det finnes påkrevet av allmenne hensyn. Departementet kan gi forskrift om aktørenes informasjonsplikt.

§ 5-1 andre og tredje ledd skal lyde:

Departementet kan fastsette hvor stor ytelse eller hvor mange abonnenter et fjernvarmeanlegg skal ha for at denne bestemmelse kommer til anvendelse.

Departementet kan fastsette at denne bestemmelse ikke får anvendelse på fjernvarmeanlegg som forsyner offentlige institusjonsbygg, større forretningsbygg, industriell virksomhet, borettslag eller boligsameier.

§ 5-2 skal lyde:

§ 5-2. (Vilkår)

For konsesjoner etter § 5-1 kan departementet gi nærmere forskrifter og fastsette vilkår:

1. *om påbegynnelse, bygging, utførelse, idriftsettelse, vedlikehold, drift og nedleggelse av fjernvarmeanlegget.*
2. *om konsesjonærens organisasjon og kompetanse, kompetanse hos den som overlates driftsoppgaver og bestemmelser som regulerer bortsettelse av drift.*

Departementet kan i forbindelse med den enkelte konsesjon fastsette ytterligere vilkår dersom det finnes påkrevet av allmenne eller private interesser.

§ 5-3 skal lyde:

§ 5-3. (Tilknytningsplikt)

Departementet kan pålegge ethvert fjernvarmeanlegg å knytte seg til andre fjernvarmeanlegg såfremt anlegget har et varmesystem som kan tilknyttes.

§ 5-4 fjerde ledd oppheves.

§ 5-5 annet og tredje ledd skal lyde:

Det skal gis melding til konsesjonsmyndigheten om priser og andre leveringsvilkår og endringer i disse fra konsesjonspliktige anlegg.

Enhver som er pålagt å tilknytte seg fjernvarmeanlegg etter plan- og bygningsloven § 66 a, har rett til å klage til konsesjonsmyndigheten over priser og andre leveringsvilkår. Konsesjonsmyndigheten kan gi pålegg om endringer av prisen eller leveringsvilkårene for øvrig.

Nytt kapittel 5A skal lyde:

Kap. 5A. Systemansvar, rasjonering og leveringskvalitet

§ 5A-1. (Systemansvaret)

Departementet gir forskrifter om systemansvaret.

Departementet tildeler myndigheten til å utøve systemansvaret på nærmere fastsatte vilkår. Den systemansvarlige skal sørge for at det til enhver tid er momentan balanse mellom den samlede produksjon og den samlede bruk av kraft hensett til kraftutvekslingen med tilknyttede utenlandske systemer.

Enhver som helt eller delvis eier eller driver nett, produksjon eller organisert markeds plass etter § 4-5, samt omsettere og sluttbrukere plikter å rette seg etter den systemansvarliges instruksjoner under systemansvaret, samt følge bestemmelser om systemansvaret fastsatt i eller i medhold av denne lov. Avgjørelser som fattes av den systemansvarlige under utøvelsen av systemansvaret er unntatt forvaltningsloven kap. IV-VI og VIII.

§ 5A-2. (Rasjonering)

Departementet kan sette i verk rasjonering, herunder tvangsmessige leveringsinnskrenkninger eller rekvisisjon, når ekstraordinære forhold tilsier det.

Departementet utpeker en rasjoneringsmyndighet som er ansvarlig for planlegging og administrativ gjennomføring av tiltak i forbindelse med rasjonering etter første ledd.

Departementet gir forskrifter om planlegging og gjennomføring av kraftrasjonering, rekvisisjon av kraft og tvangsmessige leveringsinnskrenkninger.

§ 5A-3. (Leveringskvalitet)

Departementet gir forskrifter om leveringskvaliteten i kraftsystemet og om informasjonsplikten i den forbindelse.

Nytt kapittel 5B skal lyde:

Kap. 5B. Energiplanlegging

§ 5B-1. (Energiplanlegging)

Den som har konsesjon etter §§ 3-1, 3-2 og 5-1 plikter å delta i energiplanlegging.

Departementet gir forskrifter og vilkår om planleggingen.

§ 6-1 annet og tredje ledd skal lyde:

Departementet skal samordne beredskapsplanleggingen og lede kraftforsyningen under beredskap og i krig.

Kraftforsyningens beredskapsorganisasjon kan også pålegges oppgaver i fred ved skade på kraftforsyningsanlegg som følge av naturgitte forhold, teknisk svikt, terror- eller sabotasjeaksjoner, samt i forbindelse med rasjonering etter § 5A-2.

§ 6-1 fjerde ledd oppheves.

§ 6-2 skal lyde:

§ 6-2. (Vedtaksmyndighet)

Etter dette kapittel kan departementet treffe vedtak om sikring av kraftforsyningsanlegg mot skade som skyldes naturgitte forhold, teknisk svikt eller tilskattede ødeleggelser i fred, under beredskap og krig.

Sikringstiltakene kan også omfatte kraftforsyningens ledelse og drift.

§ 6-3 tredje ledd skal lyde:

Når særlige forhold tilsier det, kan *departementet* bestemme at også anlegg som ikke fyller de minstekrav som er nevnt i andre ledd, skal anses som anlegg av betydning for landets kraftforsyning.

§ 6-4 første ledd skal lyde:

Selskaper som driver virksomhet som omfattes av dette kapittel, kan pålegges for egen regning å sette i verk de sikringstiltak som *departementet* i hvert enkelt tilfelle finner påkrevd. Medfører gjennomføringen av et pålegg vesentlige utgifter for selskapet som ikke oppveies av motsvarende fordeler, fastsetter *departementet* det vederlag selskapet skal ha.

§ 6-6 skal lyde:

§ 6-6. (Meldeplikt)

Den som vil bygge, bygge om, endre eller utvide anlegg som nevnt i § 6-3, skal før arbeidet settes i gang melde fra til *departementet* for å få fastsatt de sikringstiltak som skal gjøres ved anlegget. Meldingen skal være vedlagt de planer, beskrivelser, tegninger og *kart* som er nødvendige for at vedtak kan treffes.

Eier eller bruker av anlegg er pliktig til å gi *departementet* og *dem departementet gir fullmakt*, de opplysninger de ber om, og adgang til anlegg mot *gyldig* legitimasjon.

§ 6-7 skal lyde:

§ 6-7. (Gebyr til dekning av utgifter)

Departementet kan bestemme at det skal utlignes gebyr til dekning av utgiftene ved *beredskapsmyndighetens* arbeid med kraftforsyningsberedskap. Utgiftene utlignes på eiere og brukere av de anlegg dette kapittel omfatter.

§ 7-1 skal lyde:

§ 7-1. (Kontroll)

Departementet kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføringen av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov. *Departementet* fører kontroll med at bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov blir overholdt. Utgiftene til kontroll knyttet til kapittel 3 og 5 og § 4-2 skal betales av konsesjonæren.

Den som har konsesjon skal påse at anlegget, driften av anlegget eller virksomheten oppfyller de

krav som er fastsatt i eller i medhold av denne lov. *Departementet* gir forskrifter om internkontroll og internkontrollsystemer.

Enhver plikter å gi *departementet* de opplysninger av teknisk og økonomisk art som er nødvendige for utøvelse av myndighet etter denne lov. *Departementet* gir forskrifter om informasjonsplikten.

§ 7-3 skal lyde:

§ 7-3. (Overtredelse av vilkår og pålegg)

Ved overtredelse av denne lov eller bestemmelser eller pålegg gitt i medhold av loven, kan det fastsettes en tvangsmulkt som enten løper inntil forholdet er brakt i orden eller forfaller ved hver overtredelse.

Departementet kan fastsette en bestemt frist for gjennomføringen av pålegg etter kap. 6 og en daglig løpende tvangsmulkt til statskassen dersom fristen oversittes. Blir pålegget ikke etterkommet innen den fastsatte frist, kan *departementet* la pålegget utføre på vedkommendes bekostning.

Tvangsmulkt og utgifter til utføring av pålegg er tvangsgrunnlag for utlegg.

Dersom konsesjon er gitt på grunnlag av uriktige eller ufullstendige opplysninger om forhold av vesentlig betydning, eller konsesjonæren overtrer *denne lov eller bestemmelser eller pålegg gitt i medhold av loven*, kan konsesjonen trekkes tilbake.

Blir konsesjon for et anlegg etter kap. 3 eller kap. 5 trukket tilbake, skal det fastsettes en frist til å sørge for at anlegget blir overtatt av andre som lovlig kan drive det. Bestemmelsene i lov av 31. mai 1974 nr. 19 om konsesjon og om forkjøpsrett for det offentlige § 26 gjelder tilsvarende *dersom* fristen oversittes. For fjernvarmeanlegg kan det kreves at anlegget nedlegges. Ved nedleggelse får bestemmelsene i § 5-6 tilsvarende anvendelse.

Dersom elektrisk kraft utføres eller innføres i strid med § 4-2 eller fastsatte vilkår for *konsesjon*, kan overføring av kraft avbrytes ved tiltak av det offentlige.

§ 7-6 skal lyde:

§ 7-6. (Forskrifter)

Departementet kan gi forskrifter til gjennomføring og utfylling av loven og dens virkeområde.

Departementet kan gi de forskrifter som er nødvendig for ivaretagelse av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen.

II

I lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. og lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer endres

betegnelsen «Norges vassdrags- og energiverk» i alle bestemmelser hvor den forekommer til «Norges vassdrags- og energidirektorat».

III

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Jorunn Ringstad

president

Olav Gunnar Ballo

sekretær